

Minister Klimatu i Środowiska

DEL-WRD.050.6.2025.MK
IK: 3618191
3618191.14358956.11813599
Warszawa, 20-03-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

w nawiązaniu do interpelacji nr K10INT7630 Posłanek Doroty Marek i Joanny Frydrych w sprawie zmian taryf za energię elektryczną dla osiedlowych spółek wodnych, poniżej przedstawiam odpowiedzi na zamieszczone w interpelacji pytania.

1. Czy Ministerstwo Klimatu podejmuje obecnie działania w celu dostosowania taryf za energię elektryczną dla Osiedlowych Spółek Wodnych, tak aby mogły one korzystać z taryfy „G” zamiast taryfy „C”? Jeśli tak, to na jakim etapie są te prace?

Zgodnie z zasadami kształtowania i kalkulacji taryf określonych w ustawie – Prawo energetyczne oraz rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie sposobu kształtowania i kalkulacji taryf oraz sposobu rozliczeń w obrocie energią elektryczną (dalej: rozporządzenie taryfowe), podziału odbiorców na poszczególne grupy taryfowe dokonuje się przede wszystkim w oparciu o wielkość zużycia energii przez tych odbiorców. W tym celu grupy taryfowe ustala się względem poziomu napięcia sieci w miejscu dostarczania energii elektrycznej (sieć niskiego, średniego lub wysokiego napięcia) oraz według wielkości mocy umownej. Ponadto, mając na względzie szczególną pozycję gospodarstw domowych jako najsłabszych uczestników rynku energii, rozporządzenie taryfowe przewiduje utworzenie odrębnej grupy taryfowej (grupa taryfowa G) właśnie dla tych odbiorców. Podkreślić należy, że zużycie energii na potrzeby gospodarstw domowych to jedyny segment rynku podlegający ochronie taryfowej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Prezes URE zatwierdza ceny energii dla gospodarstw domowych po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, analizując w szczególności, czy proponowane w taryfach ceny odzwierciedlają jedynie uzasadnione koszty działalności przedsiębiorstw energetycznych.

Dodatkowo należy wskazać, że spółki wodne, zgodnie z ustawą – Prawo wodne, powoływane są celem zaspokojenia potrzeb zrzeszonych w nich osób w zakresie gospodarowania wodami, w szczególności do wykonywania, utrzymywania oraz eksploatacji urządzeń służących do uzdatniania i dostarczania wody oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków. Zakres działań spółek wodnych dotyczy zatem usług użyteczności publicznej. Ewentualne włączenie spółek wodnych do grupy taryfowej G otworzyłoby drogę do zakwalifikowania do tej grupy również innych spółek z zakresu gospodarowania wodami, spółek ciepłowniczych, dostarczających gaz i energię, utylizowania i przetwarzania odpadów, dostawców internetu i usług telekomunikacyjnych. Tak znaczne rozszerzenie grupy taryfowej G wypaczyłoby sens tworzenia specjalnej ochrony dla gospodarstw domowych względem pozostałych odbiorców rynku energii elektrycznej. Ponadto,

ustanawianie ochrony taryfowej wobec odbiorców nie będących gospodarstwami domowymi jest sprzeczne z prawem UE.

Zgodnie z powyższym, **dalsze rozszerzenie katalogu odbiorców z grupy taryfowej G o spółki wodne, należy uznać za bezzasadne.**

2. Jakie działania legislacyjne – zmiana ustaw lub rozporządzeń – są konieczne, aby umożliwić Osiedlowym Spółkom Wodnym korzystanie z taryfy „G”? Czy Ministerstwo rozważa inicjatywę w tym zakresie?

Hipotetyczne rozszerzenie katalogu odbiorców, którzy mogliby dokonywać rozliczeń w ramach grupy taryfowej G, wymagałoby w pierwszej kolejności zmian w prawodawstwie UE, tj. wprowadzenie możliwości regulowania cen energii do odbiorców instytucjonalnych, co wydaje się być działaniem sprzecznym z dotychczasowymi kierunkami zmian legislacyjnych w prawodawstwie unijnym, zmierzającymi do deregulacji cen i osiągnięcie w pełni konkurencyjnego rynku energii.

3. Czy Ministerstwo dostrzega analogię między działalnością Osiedlowych Spółek Wodnych a wspólnotami oraz spółdzielniami mieszkaniowymi, które korzystają z taryf dostosowanych do charakteru ich działalności?

Wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe korzystają z możliwości rozliczeń według cen z grupy taryfowej G tylko w zakresie części wspólnych budynków mieszkalnych (oświetlenie klatek schodowych, piwnic, garaży, zużycie energii elektrycznej w hydroforniach i windach), w pozostałym zakresie swojej działalności korzystają – podobnie do przedsiębiorstw z sektora MŚP – z cen zawartych w wolnorynkowych ofertach sprzedawców energii elektrycznej. Trudno zatem znaleźć analogię pomiędzy zużyciem energii elektrycznej wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych w częściach wspólnych budynków, która ma bezpośrednie przełożenie na wysokość czynszu uiszczanego przez lokatorów tych budynków z działalnością spółki wodnej.

4. Czy Ministerstwo rozważa wprowadzenie rozwiązań osłonowych lub preferencyjnych taryf energetycznych dla podmiotów pełniących funkcje społeczne, takich jak Osiedlowe Spółki Wodne?

Informuję, że ustawą z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w latach 2023–2025, Rząd RP zapewnił wsparcie wybranym odbiorcom energii elektrycznej, poprzez umożliwienie dokonywania rozliczeń za energię po cenie nie wyższej niż maksymalna wynosząca obecnie 693 zł/MWh. Zgodnie z art. 2 pkt 2 lit. d tiret drugie tej ustawy, wsparcie dotyczy m.in. podmiotów wykonujących usługi na rzecz samorządów w zakresie w jakim zużywają energię elektryczną na potrzeby wykonywania zadań z zakresu m.in. wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych. Wymieniony przepis wpisuje się w zakres funkcji społecznych wykonywanych przez spółki wodne, w związku z czym mogły one do tej pory korzystać z rozwiązań osłonowych w 2023, 2024 oraz I kw. 2025 r. Ze względu na stabilną sytuację na rynkach hurtowych, na chwilę obecną nie planuje się przedłużenia na kolejne miesiące 2025 r. wsparcia w postaci rozliczeń po cenie maksymalnej, dla podmiotów użyteczności publicznej.

W kontekście zagadnienia cen energii elektrycznej należy wskazać, że ustalanie cen dla odbiorców innych niż gospodarstwa domowe, stoi w sprzeczności z polityką i prawem Unii Europejskiej, w szczególności z zasadą swobodnego ustalania cen dostaw energii elektrycznej i rynkowej konkurencji cenowej między dostawcami wynikającymi z przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniająca

dyrektywę 2012/27/UE. Zgodnie z art. 5 dyrektywy, sprzedawcom przysługuje swoboda w ustalaniu ceny, po jakiej dostarczają energię elektryczną odbiorcom, a ewentualne możliwości interwencji w zakresie ustalania cen energii elektrycznej ograniczone są do odbiorców dotkniętych ubóstwem energetycznym lub odbiorców wrażliwych będących gospodarstwami domowymi lub wyjątkowo w okresie przejściowym – mikroprzedsiębiorstw. Warto zauważyć, że już w aktach prawnych poprzedzających obecnie obowiązującą dyrektywę możliwość regulowania cen energii elektrycznej była ograniczona. W dyrektywie 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. wskazano, że prawo do tzw. usługi powszechnej, czyli dostaw energii elektrycznej po cenach zatwierdzanych przez organ regulacyjny, przysługuje jedynie gospodarstwom domowym a także pod pewnymi warunkami małym przedsiębiorstwom.

Wyjątkiem w zakresie regulacji cen energii elektrycznej były działania podejmowane w okresie kryzysu energetycznego, kiedy rozporządzeniem Rady 2022/1854 z dnia 6 października 2022 r. w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii zezwolono na ograniczone czasowo wsparcie szerokiej grupy odbiorców. Polska wykorzystwała tę możliwość, wprowadzając m.in. funkcjonujące w 2023 r. i 2024 r. mechanizmy stabilizujące ceny energii m.in. dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

5. Jakie działania mogą podjąć Osiedlowe Spółki Wodne, aby uzyskać wsparcie w obniżeniu kosztów energii elektrycznej w ramach obowiązujących przepisów? Czy Ministerstwo planuje prowadzenie kampanii informacyjnych w tej sprawie?

Kryzys energetyczny panujący w Polsce i Europie był szczególnie dotkliwy w II p. 2022 r., gdy ceny hurtowe za energię elektryczną przekraczały 1000 zł/MWh. Od tamtej pory ceny energii znacząco spadły i obecnie przedsiębiorcy jak i podmioty użyteczności publicznej nie mają przeszkód, by zawierać umowy na dostawy energii na poziomie pozwalającym na rentowne prowadzenie swojej działalności. W zakresie obniżenia cen energii Minister Klimatu i Środowiska koncentruje swoje wysiłki dwutorowo. W perspektywie długoterminowej MKiŚ podejmuje działania na rzecz zmiany kształtu mixu energetycznego, zdominowanego obecnie przez źródła emisyjne, w kierunku systemu zeroemisyjnego. Z kolei, w perspektywie krótkoterminowej Rząd RP zapewnia narzędzia pozwalające m.in. takim podmiotom jak osiedlowe spółki wodne na aktywne uczestnictwo na rynku energii poprzez możliwość zawierania umów na dostawy energii z cenami dynamicznymi tj. umowami, które odzwierciedlają wahania cen na Rynku Dnia Następnego (RDN). Korzystając z tych umów odbiorcy mogą przesuwac swój największy pobór energii na porę dnia, kiedy będzie ona najtańsza, a także ograniczać jej pobór z sieci w godzinach wieczornych, czyli wtedy gdy jest najdroższa. Poza tym, Rząd RP stwarza warunki do rozwoju konkurencji na rynku energii, dzięki czemu odbiorca, w przypadku gdy aktualne warunki umowy są dla niego niezadowolające, ma możliwość wyboru nowego sprzedawcy spośród wielu przedsiębiorstw działających na rynku energii elektrycznej.

Konkludując, opisane działania MKiŚ w zakresie transformacji energetycznej, a także umiejętne korzystanie z dostępnych narzędzi rynkowych przyczynią się do trwałego obniżenia cen energii elektrycznej zarówno dla podmiotów użyteczności publicznej takich jak spółki wodne oraz dla pozostałych odbiorców energii elektrycznej.

W związku ze światowym kryzysem energetycznym, wywołanym sytuacją geopolityczną, temat bezpieczeństwa energetycznego i ochrony odbiorców energii, obok działań systemowych, stał się jednym z priorytetowych działań informacyjno-edukacyjnych Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Tematy dotyczące m.in. transformacji energetycznej podjęliśmy w 2024 r. w ogólnopolskiej kampanii edukacyjnej w telewizji – wprowadzając je jako wątki w popularnych serialach, programach śniadaniowych, wejściach pogodowych „na żywo” i audycjach tematycznych.

W ramach tej kampanii dostarczamy informacji na temat oszczędzania energii, a także dobrych rozwiązań i sposobów na uzyskiwanie taniej i czystej energii ze źródeł odnawialnych oraz edukujemy na temat racjonalnego gospodarowania energią cieplną i elektryczną w gospodarstwie domowym, biurze czy szkole. Te działania będziemy kontynuować w najbliższych latach.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Miłosz Motyka
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości: Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM